

## Factsheet Programma Cultuurparticipatie (2021-2024)

Notitie ten behoeve van bestuurlijke partners (Ministerie OCW, 10 juni 2020)

### Achtergrond informatie

In de Visiebrief 'Cultuur in een open samenleving' van maart 2018 staat *cultuur van en voor iedereen* centraal: "Cultuur is van en voor iedereen. Ongeacht de plek waar je woont, uit welk gezin je komt of welke culturele achtergrond je hebt, ongeacht leeftijd, geslacht, beperking of opleiding. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar is het niet. Bij de toegankelijkheid van cultuur hoort ook een evenwichtige spreiding." En in de brief Uitgangspunten Nieuw Cultuurstelsel 2021-2024 is deze ambitie uitgewerkt in een **programma Cultuurparticipatie**. "De cultuurparticipatie in Nederland is groot. Toch bestaan er tussen groepen burgers grote verschillen in cultuurdeelname en -beleving. Ik vind dat cultuur van en voor iedereen is. Gemeenten en provincies hebben een grote rol op het gebied. Samen met gemeenten en provincies wil ik cultuur voor zoveel mogelijk mensen betekenis geven. Dat doen we door cultuur te bevorderen die uitnodigend en laagdrempelig is en waarbij iedereen zich welkom voelt."

### Vorbereiding van het programma

- Sinds september 2019 is in verschillende overleggen en ook op grotere bijeenkomsten in het land de opzet van het programma Cultuurparticipatie besproken. Er is een kerngroep met OCW, FCP en LKCA en een werkgroep met VNG, IPO, G9 en VWS.
- De uitgangspunten voor het programma Cultuurparticipatie zijn besproken in bestuurlijk overleg IPO, VNG en OCW (december 2019).
- Begin 2020 stelde het FCP de aanloopregeling Samen Cultuurmaken Verbreden open. Coalities van culturele en sociale instellingen hebben de mogelijkheid om steun te vragen voor initiatieven die nu al verschillen in cultuurdeelname verkleinen, bijvoorbeeld op het gebied van armoede, eenzaamheid en sociale integratie. Een deel van de beschikbare middelen is bestemd voor aanvragen die zich specifiek richten op het verlagen van drempels voor cultuurparticipatie voor mensen met een geestelijke of lichamelijke beperking.

### Doel, resultaten en randvoorwaarden

Het programma Cultuurparticipatie beoogt de toegankelijkheid, zichtbaarheid en erkenning van cultuur in de samenleving te vergroten en de actieve cultuurparticipatie van zoveel mogelijk verschillende groepen mensen op zoveel mogelijk verschillende plekken binnen de samenleving te bevorderen.

Het programma wil een bijdrage leveren aan lokale en regionale ambities op het terrein van drie samenhangende resultaatgebieden:

1. Actieve cultuurparticipatie ter verbetering van de toegang tot cultuur;
2. Actieve cultuurparticipatie met sociale effecten (denk daarbij aan het verminderen van eenzaamheid en het verbinden van mensen met elkaar);
3. Actieve cultuurparticipatie als culturele democratie (een breed begrip van cultuur en ruimte voor niet-traditionele kunstvormen).

Bij deze doelstelling is het van belang dat samenwerking over de grenzen van domeinen heen tot stand komt, zoals tussen cultuur en het sociaal domein. De regeling gaat uit van landelijke spreiding en wil zowel grote als kleine initiatieven mogelijk maken. Het kan hierbij gaan om vernieuwende projecten of om het versterken van bestaande initiatieven. Meerjarige ondersteuning is mogelijk van zowel projecten, activiteiten als hieraan gekoppelde onderzoeksactiviteiten. De lessen die uit de gesubsidieerde activiteiten worden geleerd leggen we vast in kennisdossiers en projectenmonitor.

FONDS VOOR  
CULTUUR  
PARTICIPATIE

L  
K  
C  
A



Rijksoverheid

## Aanpak programma Cultuurparticipatie

Een programmatische en lerende aanpak staat centraal. Zo kan ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen en het realiseren van de doelstelling. Het programma start vanuit lokale initiatieven. De beoogde deelnemers beslissen mee over de uitwerking. Dit betekent dat inhoud, aanpak en doelgroep per gemeente verschillen. Er is ruimte voor maatwerk in schaal en bereik.

Het programma kent drie onderdelen:

- Meerjarenregeling;
- Kennisdeling: het monitoren en evalueren van het programma en het uitwisselen van kennis daarover;
- Communicatie: een landelijke campagne om de zichtbaarheid en waardering van actieve cultuurbeoefening te vergroten.

Bij de ontwikkeling, opzet en uitvoering van het programma Cultuurparticipatie trekken VNG, IPO en het ministerie van OCW gezamenlijk op en wordt gebruik gemaakt van de evaluatie van vergelijkbare beleidsprogramma's uit het verleden. Het Fonds voor Cultuurparticipatie voert het programma uit met een subsidieregeling. LKCA (Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst) ondersteunt het programma met expertise en kennisdeling. Het werkt hiervoor samen met andere organisaties, zoals de provinciale en grootstedelijke steunfuncties voor cultuurparticipatie.

Zowel landelijk als lokaal zijn op dit moment al een aantal belangrijke beleidsinitiatieven ter versterking van actieve cultuurparticipatie gaande. Voorbeelden hiervan zijn cultuur@cruyffcourts, initiatieven in het kader van VN verdrag handicap, Age friendly cultural cities, inzet van cultuurcoaches en de iktoon-campagne. Het programma Cultuurparticipatie wil waar mogelijk de samenhang van dit beleid versterken, bijvoorbeeld door afstemming met of integratie van deze initiatieven in het programma.

## Hoe werkt de regeling?

De meerjarenregeling 2021-2024 werkt op basis van een **financieringsmix**. De te ondersteunen initiatieven worden –afhankelijk van doel en omvang van het initiatief- voor minimaal 20%, 40% of 50% gefinancierd met middelen van gemeenten, provincies of andere publieke en/of private partijen. Het rijk vult de benodigde financiering aan.

Het ministerie van OCW stelt voor het programma Cultuurparticipatie in de jaren 2021-2024, jaarlijks een bedrag van € 5,075 miljoen beschikbaar.

De regeling en kennis dossiers staan op 13 juni as. online. Aanvragen kunnen vanaf 15 september 2020 worden ingediend bij het FCP.

FONDS VOOR  
CULTUUR  
PARTICIPATIE

L  
K  
C  
A



Rijksoverheid